

Fra Kristeligt Dagblad

Præst for de sidste kristne

PALÆSTINAS KRISTNE: De 170.000 kristne palæstinenserers forhold i det daglige er blevet værre, siger palæstinenser og leder af den økumeniske græsrodsorganisation Sabeel, pastor Naim Ateek, der prøver at skabe menneskeværdige vilkår for de stadig færre kristne

Af Claus Vincents

Den palæstinensiske anglikaner, pastor Naim Ateek, er hurtigt færdig med sin analyse af konflikten mellem palæstinensere og jøder i Palæstina/Israel. Hans bud på, hvordan alle – jøder, muslimer og kristne – kan få en menneskeværdig dagligdag tilbage, er: løs konflikten!

Naim Ateek er inviteret til Danmark af Folkekirkens Nødhjælp, Danske Kirkers Råd og Det Mellemkirkelige Råd for at fortælle om sit arbejde blandt Palæstinas kristne. I går medvirkede han ved et læsermøde arrangeret af Kristeligt Dagblad og Folkekirkens Nødhjælp i Vartov i København.

Som anglikansk præst og leder af den økumeniske græsrodsorganisation Sabeel i Jerusalem, der hjælper kristne palæstinensere til at kunne leve et tåleligt liv midt i et af verdens farligste områder, kan Naim Ateek egentlig ikke gøre så meget.

– Jeg og mange andre kirkefolk mener, at der skal lægges pres på Israel for at få dem til at opfylde det internationale samfunds krav om at rømme alle de besatte områder og løse konflikten. Kun USA kan gøre det, men den amerikanske regering holdes i skak af en indflydelsesrig israelsk lobby, og hvad der er endnu mere alvorligt, så kræver millioner af zionistiske og fundamentalistiske kristne i USA, at Israel støttes ubetinget, fordi det er opfyldelsen af Det Gamle Testaments profetier, siger Naim Ateek og ser en smule opgivende ud. Sandsynligvis fordi han har fortalt denne historie om og om igen, så længe han har været engageret i den mellemøstlige politik og de kristnes vilkår.

Naim Ateeks og den tilsyneladende uløselige konflikts historie begynder på stort set samme tidspunkt. Året er 1948, kort tid efter Anden Verdenskrigs afslutning og begyndelsen på Exodus nummer to – jødernes tilbagevenden til Palæstina, som igen får navnet Israel. Naim Ateek er født i en kristen familie og bor i den muslimsk dominerede by Baisan, som ligger omkring 30 kilometer syd for Geneseret Sø. Han er lige fyldt 11 år, da byen en majdag bliver besat af israelske soldater. I to uger lever familien under besættelsen, men får så et ultimatum om straks at forlade deres hjem eller blive slået ihjel. Alle kristne i byen blev forflyttet til Nazaret, men muslimerne blev deporteret til Jordan.

10 år senere, da staten Israel var stiftet, og alle israelske arabere kunne bevæge sig frit rundt i landet, vendte Naim Ateeks familie tilbage til Baisan, blot for at opdage, at deres hus var overtaget af en jødisk familie, som afviste dem på dørrinet.

Kort tid efter rejste Naim Ateek til USA og blev teolog i San Francisco. Han vendte tilbage som anglikansk præst, netop som det første palæstinensiske oprør i form af Intifadaen ramte de besatte områder på Vestbredden. Inspireret af fattige og undertrykte oprør rundt omkring i verden formulerede Naim Ateek sin teologiske utopi: Den palæstinensiske befrielsesteologi, et begreb opfundet af den katolske kirkes solidaritet med de fattige i Sydamerika.

– I dag har situationen aldrig været værre for de kristne og palæstinenserne. Mange gange har vi sagt til os selv, at nu kan det ikke blive værre. Krigen mod Hizbollah har ikke ændret på tingene, bare gjort dem værre. Alle folk er frustrerede. Israel har forladt Gaza, men beholder Vestbredden, samtidig med at muren bygges. Det ser ud, som om Vestbredden nu skal tømmes for palæstinensere, siger Naim Ateek.

Han var anglikansk præst i 30 år, indtil han stoppede i begyndelsen af 1990'erne for at være med til at stifte den økumeniske græsrodsorganisation Sabeel, hvilket er arabisk for vej eller kildespring.

– De kristne palæstinenserers historie går 2000 år tilbage til Kristi fødsel. I generationer har der været græsk-ortodokse, græsk-katolske, menonitter, katolikker, armensk-ortodokse egyptiske koptere, anglikanere og lutheranere. De kristne bliver hele tiden færre, og det er situationen i dag. Familie efter

familie emigrerer til USA eller Canada for at få et bedre liv. Jeg vil gerne standse dem, men siger til mig selv: Hvem er du, der kan bestemme over deres liv, som bliver meget bedre derovre. Mange kristne i Palæstina rejser hele tiden trosmæssige spørgsmål. Vi prøver gennem forskellige programmer og bibelstudier at hjælpe, så de ikke mister troen på en retfærdig Gud. Det er den mission, vi er kaldede til, siger Naim Ateek.

Hans bud på, hvordan konflikten i Palæstina og Israel kan bringes til en løsning, er ikke-vold. Han mener selv, at han støttes i det synspunkt af langt hovedparten af de kristne og de kirker, som er i området. Han fordømmer selvmordsbombenerne, selvom han til bunds forstår de unges tragiske baggrund. De eneste jøder, de unge selvmordsbombere kender, er soldater, som har ydmyget dem enten derhjemme eller ved et checkpoint. De har alle været vidner til opførelsen af den nye mur.

– Hovedparten af kristne går ind for, at landet skal deles mellem jøder, kristne og muslimer. Vi går ikke ind for den ekstreme løsning, som kræver 45 procent af landet til palæstinenserne, vi accepterer 22 procent, men der skal oprettes en selvstændig palæstinensisk stat, siger Naim Ateek.

– På mange måder er vi som kristne tættere på muslimerne end på jøderne på grund af det fælles syn på Jesus som historisk person. Jeg tror ikke, at vi kan komme overens med jøderne, selvom vi deler Det Gamle Testamente, men vi vil kunne eksistere side om side i to stater og som troende i respekt og anerkendelse af hinanden.

– Så vil der være mange opgaver, sociale og humanitære, som kristne, jøder og muslimer kan løse i fællesskab. Men det kræver, at Israel forlader de besatte områder, siger Naim Ateek, inden han begiver sig ud i den danske efterårsregn for at blive fotograferet med Københavns Domkirke som baggrund. Nice and cool, siger han om vejret. Han kommer lige fra Texas med over 30 graders varme.

vincents@kristeligt-dagblad.dk

Fakta

KRISTNE PALÆstinENSERe

**170.000 kristne (fire millioner muslimer).

**Jerusalem 1967 (Israels besættelse af Vestbredden og Gaza): 25.000 kristne.

**Jerusalem 2006: 10.000 kristne

**Center for økumenisk befrielses teologi, Sabeel, Jerusalem: Stiftet i 1990. Filialer rundt om i verden, blandt andet i Skandinavien. Teologisk leder: pastor Naim Ateek. Programmer for lokal samfundsopbygning, for unge kristne fra forskellige kirker, for kvinder, som hjælpes til at klare den lokale dagligdag, og for internationale forbindelser. Centret tilbyder bibelstudier, fordi mange palæstinensiske kristne tager afstand fra Bibelen på grund af dens profetier om Israel og jøderne.

Lagt på nettet den 8. september 2006 kl. 00:00